

---

1. PREDMET: PEDAGOGIKA Z ANDRAGOGIKO

Šifra: 30-0048

Število kreditnih točk (ECTS): 7,5

Obseg ur: 75; predavanja 75, vaje 0, seminarji: 0

Program: univerzitetni študijski program Kemija

---

2. VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI CILJI

Osnovni cilj predmeta je seznaniti slušatelje z dejavniki, ki vplivajo na formiranje in delovanje šole kot institucije ter vlogo učitelja v vzgojnoizobraževalnem sistemu. Z vpogledom v fenomen šole kot ideološkega aparata države, vlogo občečloveških vrednot in človečanskih pravic pri kreiranju vzgojne koncepcije, avtonomne pozicije učitelja v vzgojnem polju ter formiranja avtonomije učenca želimo slušateljem omogočiti kritični vpogled v pedagoško problematiko ter uspešnejšo analizo pedagoških situacij in znajdenje v razredu, pri načrtovanju in izvajanju pouka.

---

3. VSEBINA

---

1. Opredelitev osnovnih pojmov: pedagogika in njen predmet - vzgoja, izobraževanje, socializacija, indoktrinacija in manipulacija, pouk.

2. Šola kot družbena institucija:

- družbena (socialna) pogojenost vzgoje in izobraževanja
- šola kot ideološki aparat države in pojav "skritega kurikulum" (Althusser, Apple)
- dualizem vloge šole v sodobni družbi - vzgojno in izobraževalni vidik
- opredelitev javnega, zasebnega in državnega šolstva
- pozicija učitelja v sodobni šoli
- odnos učitelj – učenec

3. Problematizacija vrednote:

- opredelitev vrednot
- performativni in deskriptivni vidik vrednot
- formativne in informativne vrednote
- vrednostni sistem in problematizacija vzgojnoizobraževalnega smotra
- od vrednostnega sistema k oblikovanju pedagoške teorije ter njeni nalogi - prenosu legitimnih vrednot na učenca/gojenca.

4. Teoretski in praktični problemi moralne vzgoje:

- opredelitev moralnosti kot legitimnega vrednostnega okvira
- razvoj moralnosti med heteronomijo in avtonomijo
- avtonomija kot razsvetljenski spoj svobode in avtoritete
- identifikacija kot osnovni medij moralne vzgoje
- paradoksnost fenomena avtoritete v moderni
- kritični pogled na metodiko moralne vzgoje

- vzgojna komponenta tradicionalnih in sodobnih oblik in metod dela z učenci

5. Iskanje sodobnega koncepta šole in pouka - izhod iz krize:

- praktična uresničljivost teoretsko-vzgojne refleksije
- abstraktnost moralnih norm nasproti konkretnosti občin človečanskih pravic
- pravice starševstva in izginevanje šole kot državne institucije
- mnogovrstnost (pluralizem) javnega šolstva
- vloge šolske zakonodaje pri zagotavljanju moralnega in pedagoške koncepta sodobne šole
- koncept šolskega sistema z vidika problematike prehodov
- primerjalne raziskave srednjega šolstva

---

4. POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

/

---

5. ŠTUDIJSKA LITERATURA

- O. Autor., O pojmi vzgoja in izobraževanje, Sodobna pedagogika (SP), 1988, št.9-10, str. 440-442,
- V. Godina - Vuk, Težave s socializacijo, Anthropos, 1988, šte. 1-2-3, str. 114-142
- M. Šebart, Poskus opredelitve razmerja med vzgojo in izobraževanjem, SP, 1990, št. 3-4, str. 121-126
- Đ. Šušnjić, Ribari ljudskih duša, Velika edicija Ideja, Beograd, 1984
- Althausser in drugi, Ideologija in estetski učinek (Zbornik), CZ, Ljubljana, 1980
- M. Apple, Šola na vajejih države, Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana, 1992
- Vzgoja v javni šoli (Zbornik), Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana, 1991
- M. Životić, Aksiologija, Naprijed, Zagreb, 1986
- V. Pavičević, Osnovi etike, BOGZ, Beograd, 1974
- M. Bratanič, Mikropedagogija, Zagreb, 1989
- R. Kroflič, Kantovo pojmovanje avtoritete v vzgoji, SP, 1992, št.5-6, str. 253-271
- R. Kroflič, Psihoanalitična percepcija klasične vzgojne teorije in prakse, SP, 1992, št. 7-8 in 9-10
- R. Kroflič, Prijazna šola - koncept ali zgolj fraza?, SP, 1993, št. 1-2
- Z. Medveš, Pedagoška etika in koncept vzgoje (1. in 2. del), SP, št. 3-4 in 5-6
- A. Miller, Drama je biti otrok, META, Ljubljana, 1993
- Millot, Antipedagog Freud, V Gospostvo, Vzgoja, analiza (Zbornik)- Analecta, Ljubljana, 1983
- P. Praper, Tako majhen, pa že nervozen, Educa, Nova Gorica, 1992
- Problemi - šolsko polje (Zbornik), št. 11, Ljubljana, 1988
- Teorija vzgoje, Moderna in postmoderna (Zbornik), Šolsko polje 3, Ljubljana, 1990
- S. Žižek, Patološki narcis, v Jezik, ideologija, Slovenci, Delavska enotnost, Ljubljana, 1987
- Z. Medveš, Nadaljni razvoj srednjega izobraževanja v Republiki Sloveniji, Znanstveni inštitut FF, Ljubljana, 1990
- Psihološke pravice otroka (Zbornik), Ljubljana, 1991
- A. Sres, Novi časi - nova šola, Ljubljana, 1991
- Šola v političnem pluralizmu, Ljubljana, 1990
- Verouk v šole?!, Zbornik, Šolsko polje 4, Krt&Zamorc, Ljubljana, 1990

---

6. OBVEZNOSTI ŠTUDENTA

- pisni izpit
- možnost izbire seminarske teme (3-5 tipkanih strani), ki odtehta polovico opravljenega izpita

PRIPRAVIL: prof. dr. Franc Strmčnik

DATUM: